

Az aktív társadalmi részvétel tendenciái a magyar fiatalok körében

ERASMUS+ konferencia

Budapest

2024. május 28.

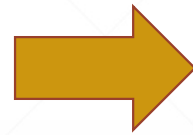
Park Inn Budapest – Tempus Közalapítvány

**Szabó Andrea,
PhD, habil**

Hogyan jellemezhető a magyar fiatalok politikussága?

Sztereotípiák a magyar fiatalokkal kapcsolatban

1. Apolitikusak és
2. Passzívak

Nem érdemes velük foglalkozni,
menthetetlenek,
érdektelenek

Kik és mekkorák a magyar fiatalok? (fő) – attól függ, hogy hogyan számoljuk

≈Budapest
lakossága

15–29 évesek:
1 575 599*

≈Buda
lakossága

18–24 évesek:
715 641*

2019-ben az EP választáson 220 184 szavazattal mandátumhoz lehetett jutni.
715 654 fiatal közel 4 mandátumról sorsáról dönthetett volna.

*2022-es népszámlálási adatok alapján

1. Apolitikusság

1. Érdekli-e a magyar fiatalokat a politika?

- Röviden:

**NEM különösebben
– a magyar fiatalok valóban eléggé
apolitikusak**

- Hosszabban,
-

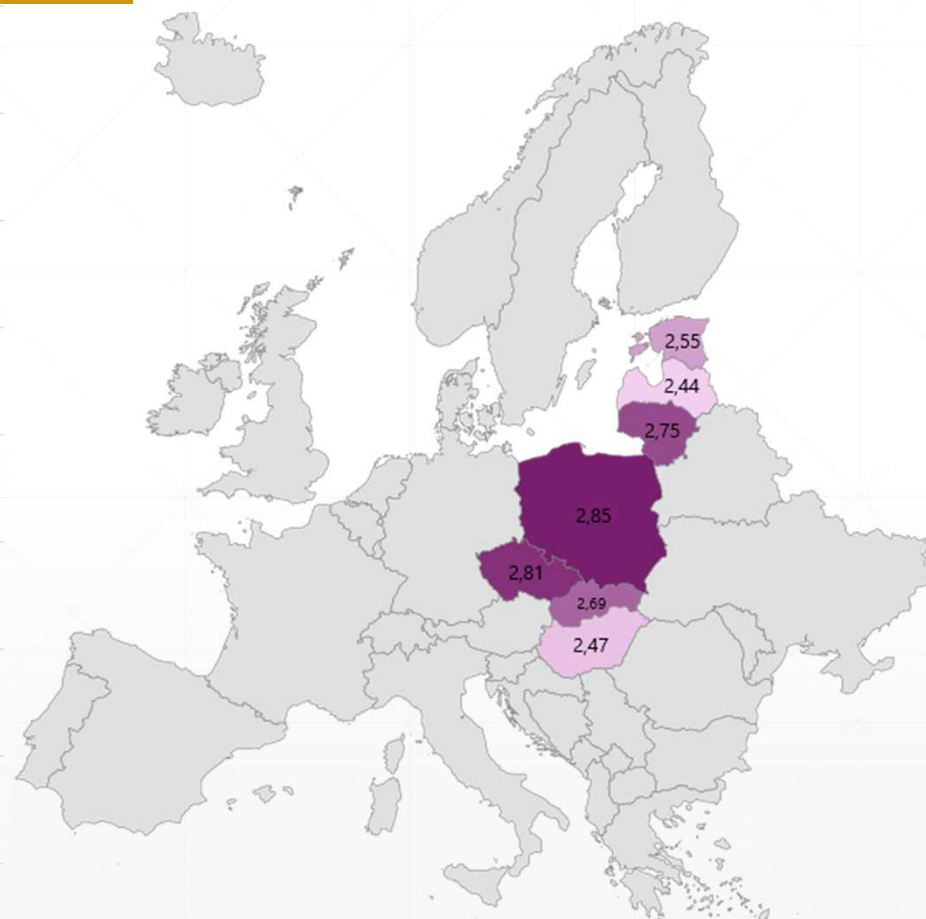
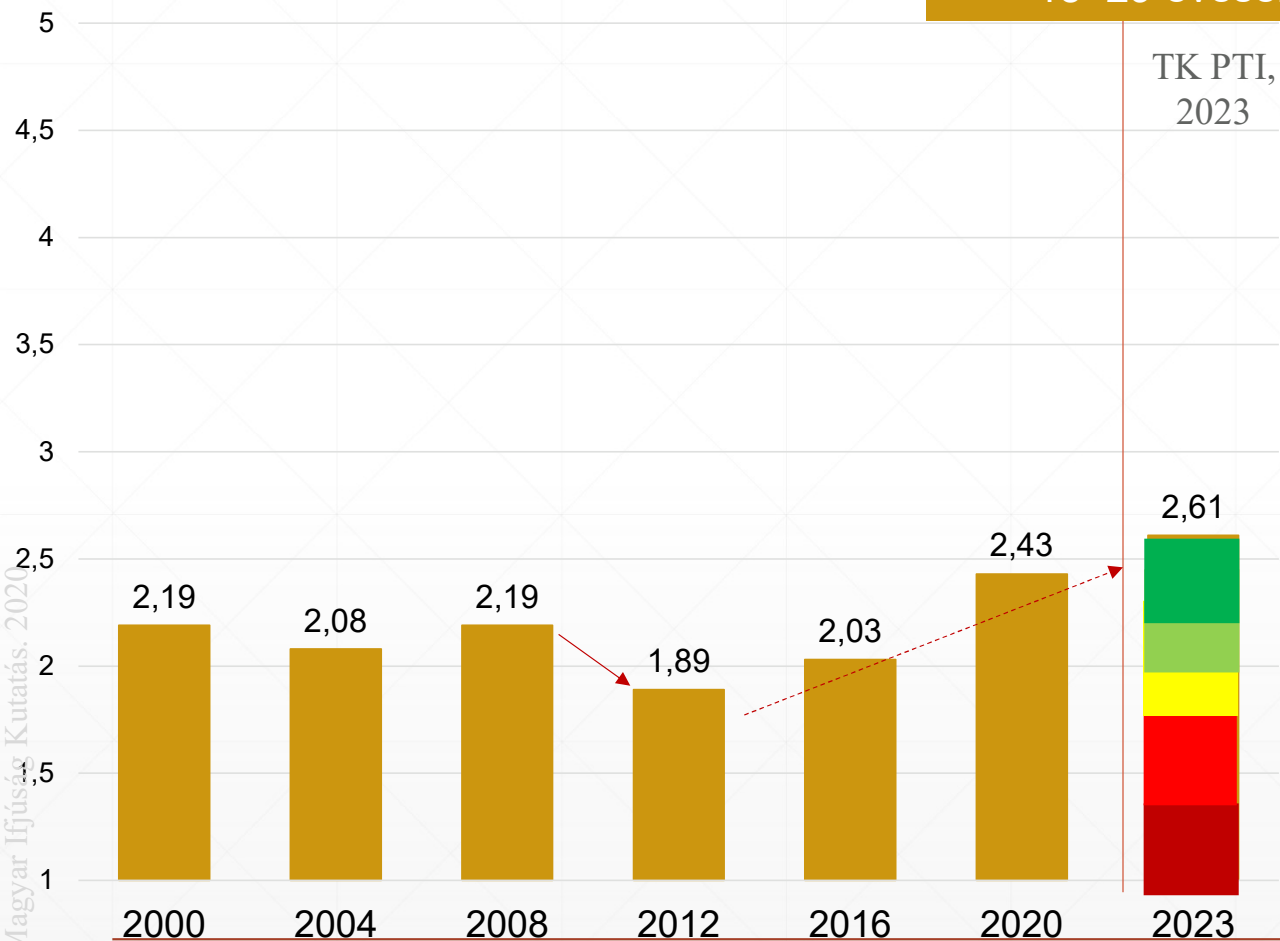
A politikai érdeklődés alakulása Magyarországon (0–100-as skála átlagai két évenként)

Felnőtt népesség

A politikai érdeklődés alakulása (1–5 fokú skála átlagai)

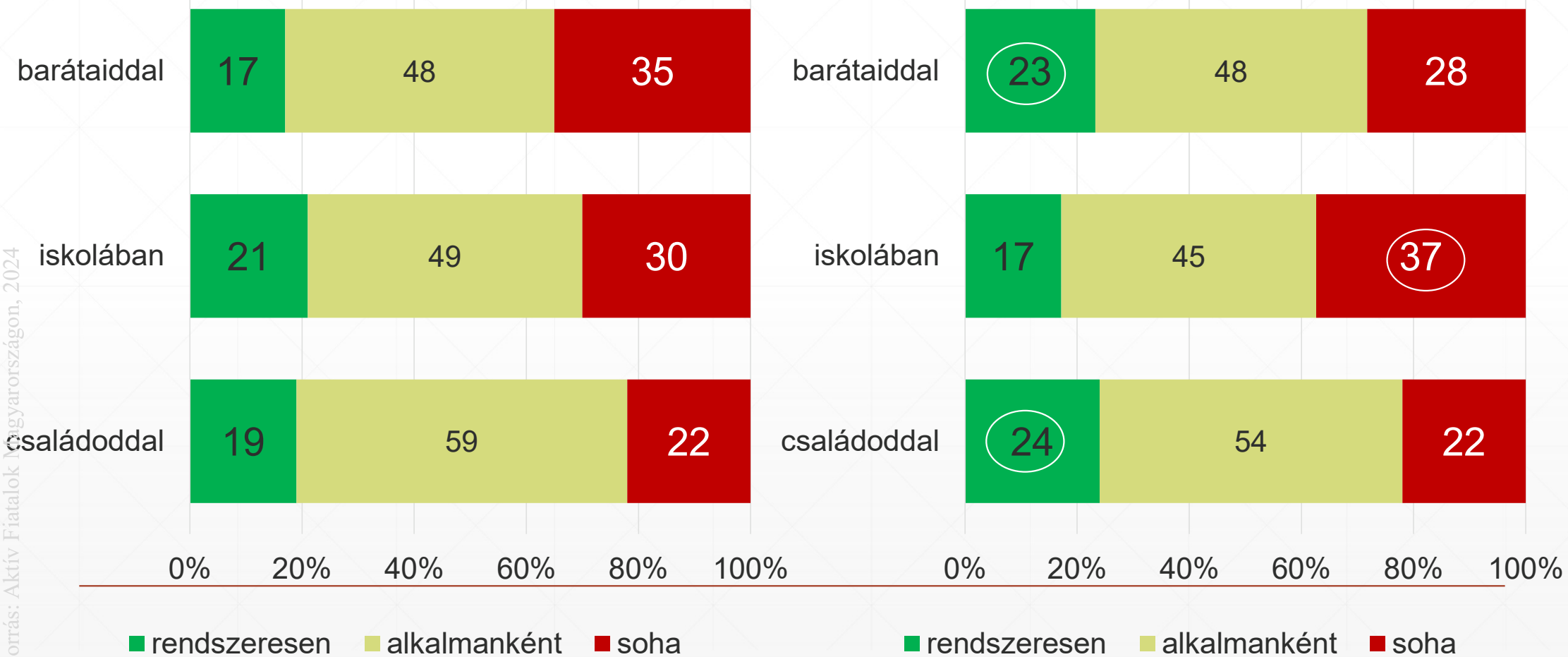
15–29 évesek

Középiskolás korodban, milyen gyakran beszélgettetek közéleti kérdésekről, társadalmi problémákról?

Egyetemisták 2019

Egyetemisták 2024

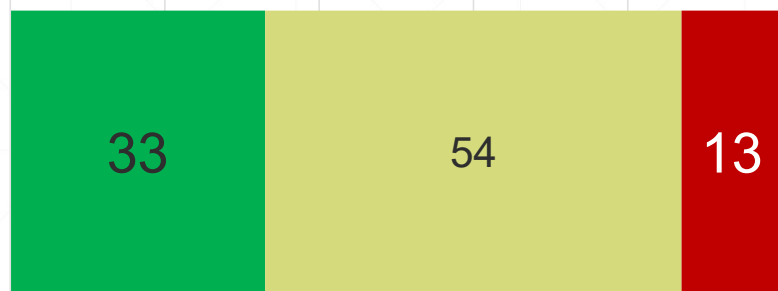

Forrás: Aktív Fiatalok Magyarországon, 2024

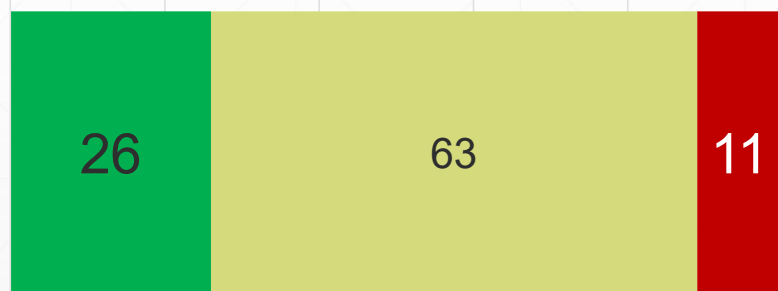
Mostanában milyen gyakran szoktál beszélgetni közéleti kérdésekről, társadalmi problémákról?

Egyetemisták 2019

barátaiddal

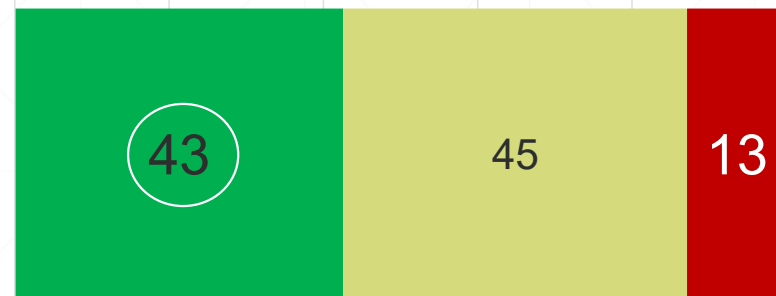

családoddal

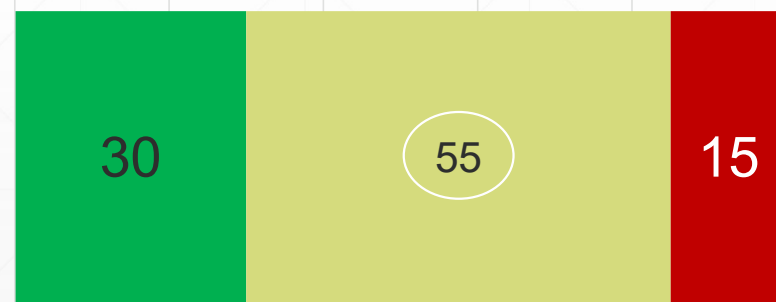

Egyetemisták 2024

barátaiddal

családoddal

0% 20% 40% 60% 80% 100%

■ rendszeresen ■ alkalmanként ■ soha

0% 20% 40% 60% 80% 100%

■ rendszeresen ■ alkalmanként ■ soha

Érdeklí-e a magyar fiatalokat a politika?

- Röviden:

NEM különösebben

- Hosszabban, vannak, olyan csoportok, amelyeket **igenis érdekel** a politika – de ez egy *relatív* mértékű érdeklődés:
 - Az elmúlt időszakban van egy növekvő érdeklődés;
 - Az ifjúsági társadalom egészén belül jól körülhatárolhatóak az érdeklődők;
 - Nemzetközi összehasonlításban továbbra is inkább apolitikusság jellemző.
-

2. Politikai passzivitás

2. Politikailag aktívak-e magyar fiatalok?

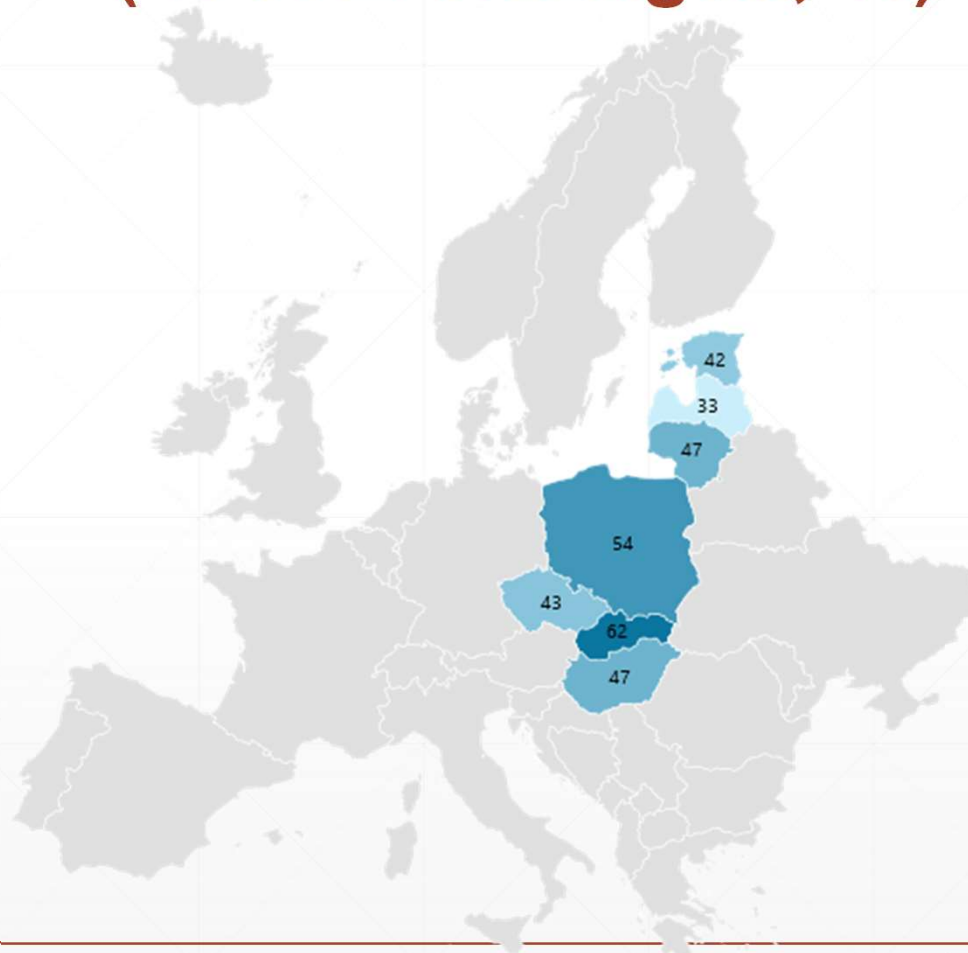
➔ Röviden:

**NEM-igen – a magyar fiatalok eléggé
PASSZÍVAK**

➔ Hosszabban,

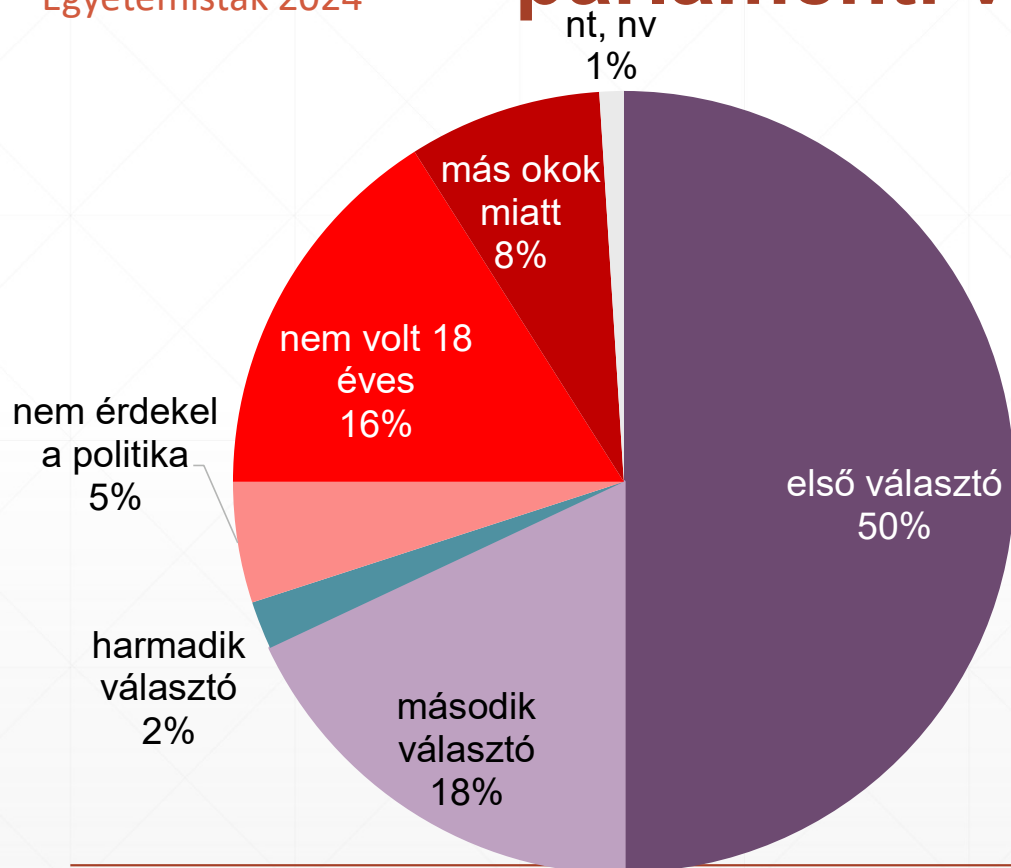
Részt vett előző országgyűlési választáson (K-K-E országok, %)

15–29 évesek

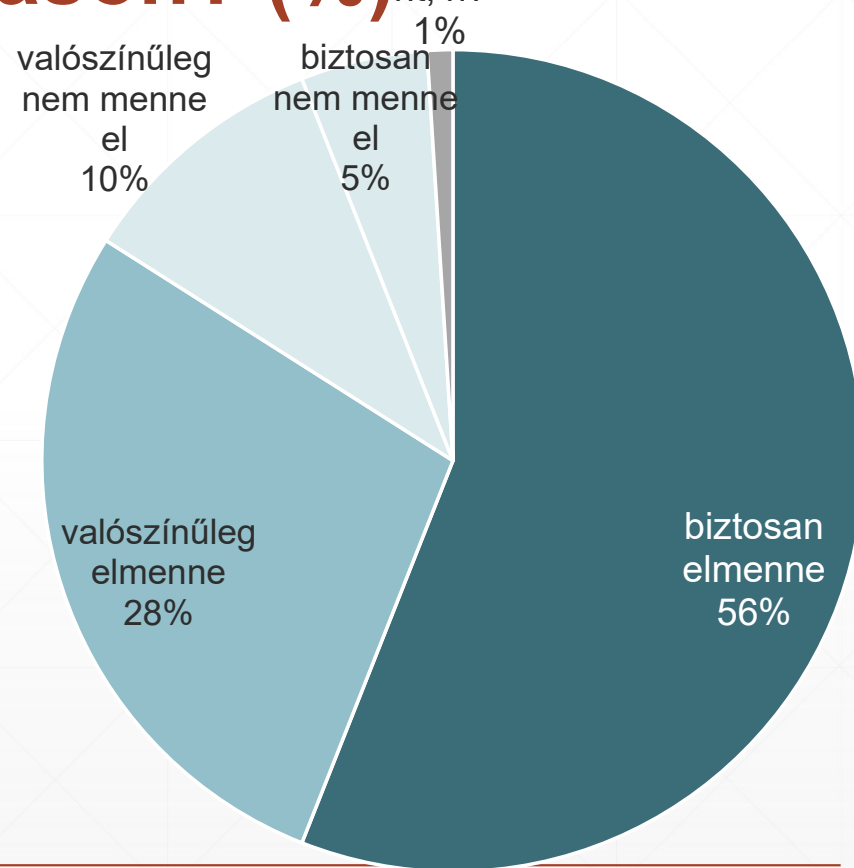
Szavaztál a legutóbbi, 2022. április 3-i országgyűlési választáson? És részt vennél-e egy most esedékes parlamenti választáson? (%)

Egyetemisták 2024

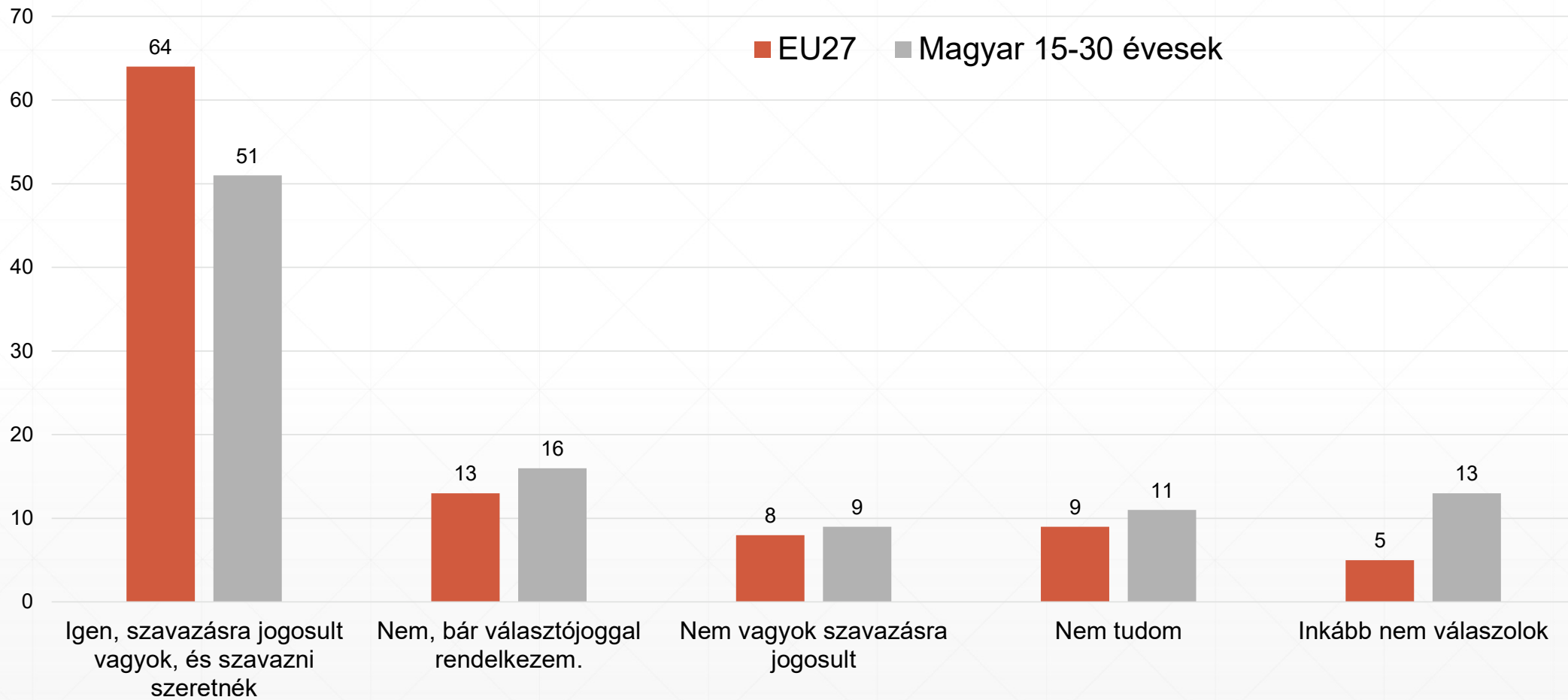
Szavazott: 70%

Nem szavazott: 30%

Tervezi, hogy részt vesz a 2024-es EP választáson?

EU-Barométer: Fiatalok és demokrácia

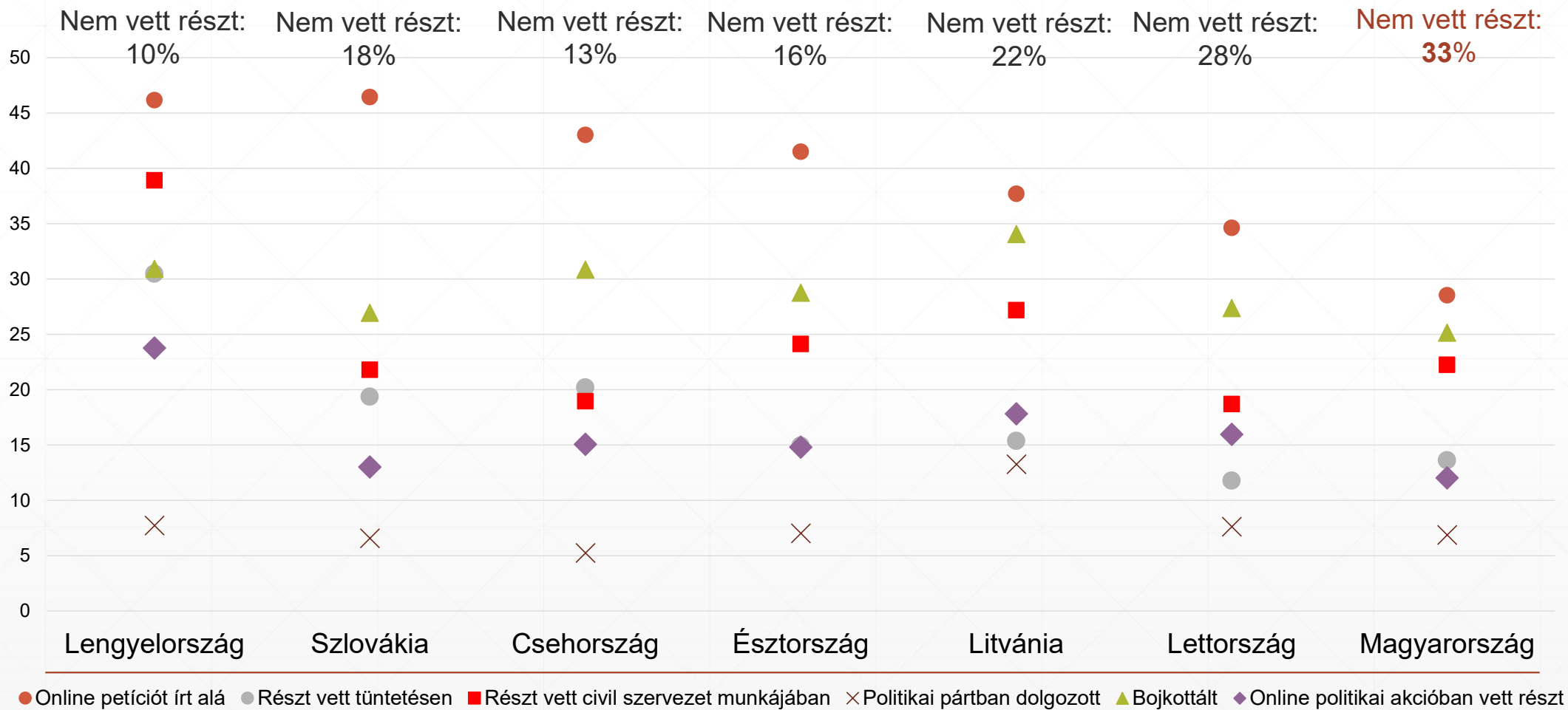
Ipsos Panel, adatfelvétel: 2024. április 4-12.

Mi az oka annak, hogy nem tervezi, hogy szavazni fog, vagy bizonytalan az európai parlamenti választásokon való részvételt illetően?

	EU-27	magyar 15–30 évesek
Nem érdekel a politika általában	19	26
Úgy gondolom, hogy a szavazatom nem változtat semmin	19	17
Általában nem bízom a politikai rendszerben	17	13
Úgy gondolom, hogy az EU nem foglalkozik kellőképpen a hozzám hasonló embereket érintő problémákkal.	16	12
Nem kedvelek egyetlen politikai pártot vagy jelöltet sem	15	14
Nem tudtam a választásokról	14	12
Általában nem szavazok a politikai választásokon	13	13
Nem érdekelnek a kampány során megvitatott témák	12	7
Nem nagyon értem az Európai Unió szerepét	10	8
Ellenzem az Európai Uniót	7	8
Egyéb	5	7
Nem tudom	5	3

Politikai részvétel a K-K-Európai országok fiataljai körében, 2021 (%)

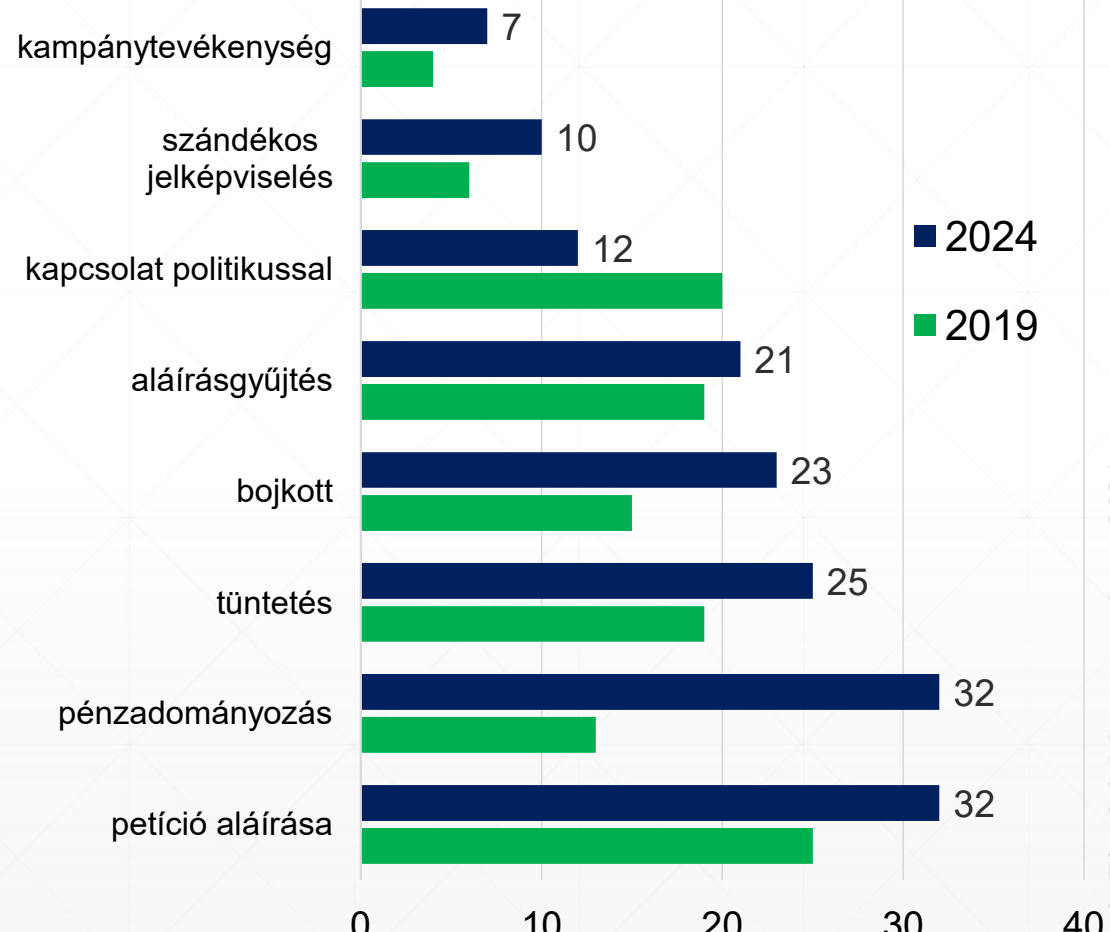
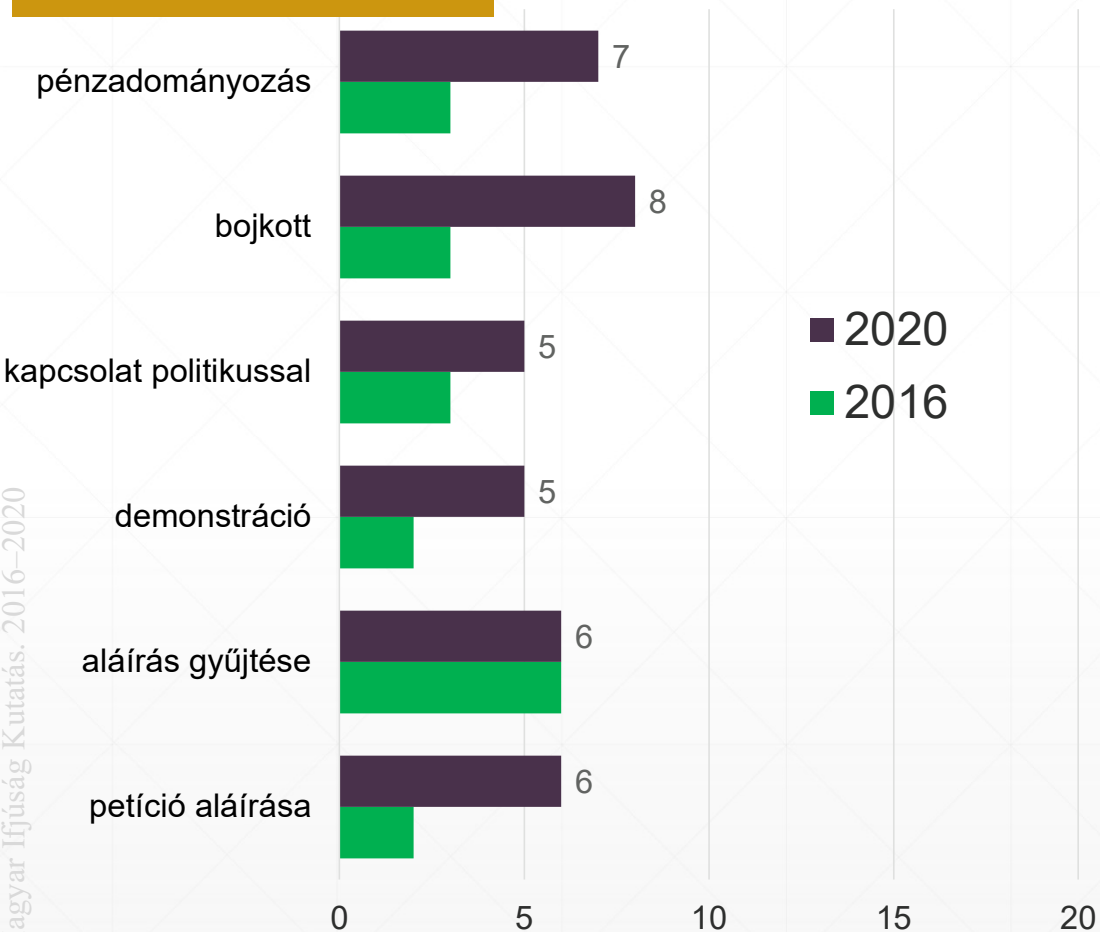
15–29 évesek

Politikai aktivitási formák gyakoriságának változása a magyar fiatalok körében, 2016–2020 (%)

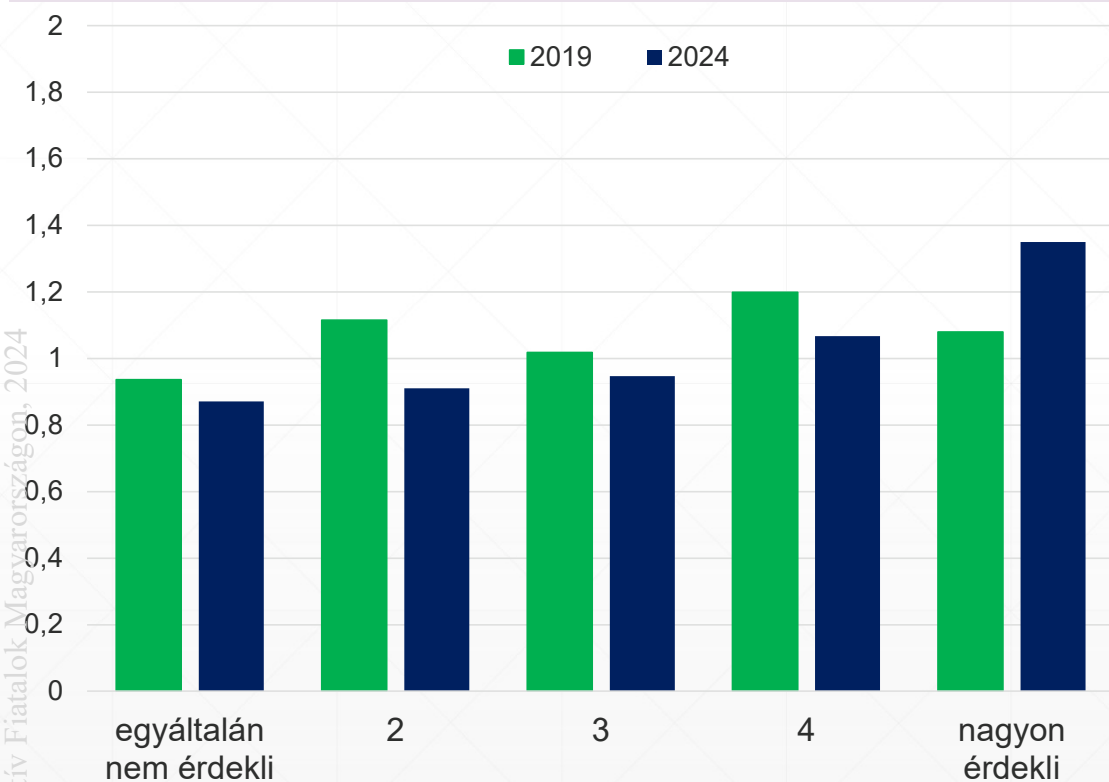
15–29 évesek

Egyetemisták 2024

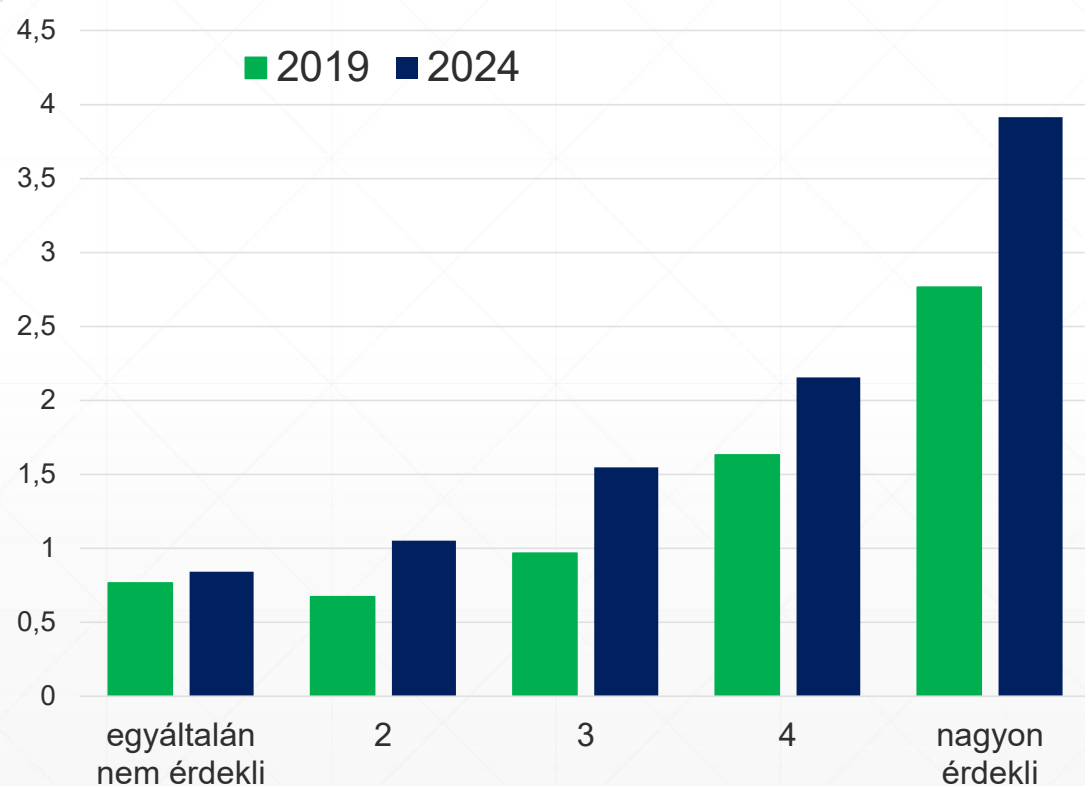

A szervezettség és a politikai részvétel indexei politikai érdeklődés alapján (átlagok)

Szervezeti kötődés indexe (0–8 skála átlaga),
2019, 2024

Politikai részvételi index (0–10 skála átlaga),
2019, 2024

Politikailag aktívak-e a magyar fiatalok?

- Röviden:

NEM nagyon

- Hosszabban, vannak, olyan csoportok, amelyek **politikailag aktívak** – de ez egy *relatív* mértékű aktivizmus:
 - 2016-hoz és 2019-hez képest növekvő aktivitás;
 - Nemzetközi összehasonlításban továbbra is a passzivitás a jellemző;
 - A politikai beszélgetés és a politikai érdeklődés nagyban növeli a politikai aktivitást
-

4. A kutatások tanulságai

A kutatások tanulságai

- Első ránézésre
 - **Konszolidált** életkori csoport, amely alig mutat lázadó jelleget
 - Alapvetően elfogadja a felnőtt társadalom által kínált világba
 - DE, vannak elmozdulások=**racionálisan lázadás**
-

A racionális lázadók

- **Alaptétel:** a magyar fiatalok alapvetően közönnyel viszonyulnak a politikához, inkább passzívak.
 - **Akkor, és csak is akkor,** ha az őket **közvetlen közelről** érintő társadalmi problémával találkoznak, akkor abban az egy kérdésben, mégis hallatják a szavukat.
 - Az alkalmazott módszerek **változatosak** és **innovatívak**, időnként harsányak és expresszívek, eddig alapvetően nem rendszerellenesek, hanem rezsimellenesek.
 - A racionálisan lázadó fiatal **demokratikus intézményrendszerben és kapitalizmusban gondolkodik, ugyanakkor annak létező, magyar variánsával szemben kritikus.**
 - Egy-egy hosszú politikai apály időszakot rövid dagály követ, hogy aztán minden visszatérjen a megszokott mederbe.
-

És a jövő ...?

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Szabó Andrea
